

گزارش کوتاه

واشنگتن شریکی غیرقابل اعتماد و بی‌کفایت

استیفن کوک [هفته گذشته، هنگامی که

من به ابوظبی پایتخت امارات متحده عربی رسیدم، آمریکا درگیر ماجرای کبودی شکیرا، جنیفر لویز و نمایش نیمه‌کاره سوپر باول بود. روز بعد، همه در مورد ماجرای افتضاح انجمن حزبی آیووا صحبت می‌کردند. صبح روز دوم در امارات، مصادف بود با ماجرای سخنرانی ترامپ در کنگره، به‌طورکلی کشورهای منطقه خاورمیانه هم مانند دیگر کشورهای جهان به دقت سیرک سه‌صحنه‌ای اخیر تشکیلات سیاسی آمریکا را زیرنظر داشتند: «بی‌کفایتی دموکرات‌ها در ایالت آیووا، رفتار نامتمدنانه مقامات آمریکایی پیش و پس از سخنرانی سالانه وضع عمومی کشور در کنگره و نمایشی بودن استیضاح ترامپ، همه این اتفاقات خاورمیانه‌را به‌هراس انداخته‌است. رسیدن به این اطمینان که ترامپ به دور دوم ریاست‌جمهوری خواهد رسید، نمی‌تواند بر ناپاوری و ناراحتی ناشی از بی‌کفایتی روزافزون آمریکا سرپوش بگذارد. کشورهای خاورمیانه هم نگران این دوقطبی شدن آسیب‌شناسانه آمریکا و هم نگران پیامدهای این دوقطبی شدن بر روابطشان با آمریکا هستند. البته آنها در این زمینه بی‌کارت‌نشانسته‌اند. مثلاً امراتی‌ها که به خوبی از تردیدها و نوسانات آمریکایی‌ها درباره منطقه آگاهی دارند، برنامه‌هایی را برای یافتن شرکای تازه شروع کرده‌اند تا آنها را در راه رسیدن به اهدافشان یاری دهد. امراتی‌ها تنها نیستند و رهبران کشورهای گستره خاورمیانه که متوجه کناره‌گیری واشنگتن از روابط با متحدان منطقه‌ای هستند، به این تغییر رویکرد روی آورده‌اند. من نشانه‌های اولیه این روند را چندسال پیش در گفت‌وگو با یک فردمصری مشاهده کردم.»

به‌گفته‌این‌مقام‌مصری، جهان‌بینی‌انزواطلبانه سیاستمدارانی مانند رند پاول و برنی سندرز و جنابیت این‌ایدیه برای شمار فراوانی از آمریکایی‌ها این پرسش و تردید را در اذهان رهبران قاهره برانگیخته‌که آیا آمریکا در زمان‌های ضروری از نقش خود به‌عنوان شریک راهبردی مصر و برقرارکننده ثبات در خاورمیانه کناره‌گیری نخواهد کرد؟ آیا این‌بدان معناییست که متحدان منطقه‌ای آمریکا با یکدیگر یا با کشورهای دیگر ائتلاف می‌کنند، گرچه مواردی از این قبیل هم اتفاق افتاده‌اما آنها درحال ایجاد تنوع و گوناگونی در سیاست‌های خارجی‌شان هستند و در این زمینه به کشورهایمانند چین و روسیه روی آورده‌اند. کشورهایمانند مصر یکی طرفی مثبت را برگزیده‌و نشان داده‌اند که نمی‌خواهند واشنگتن آنها را مجبور کند که بین آنها و مثلاً چین یا مسکو یک طرف را انتخاب کنند. هرچند هیچ‌یک از متحدان آمریکا، روسیه و چین را جایگزینی برای آمریکا نمی‌دانند اما تا زمانی که مقامات و سیاستمداران آمریکایی از چرخش سیاسی و پایان دادن به جنگ‌های بی‌پایان سخن می‌گویند، رهبران کشورهای خلیج فارس دری‌گزینه‌های خودشان خواهند بود. به‌جز این، ارزیابی‌های ژئوپلیتیکی، این‌درک‌به‌وجود آمده که ستریز سیاسی تمام‌جنبه‌های زندگی در آمریکا را در خود فرو برده و ذهن و روح این کشور را تسخیر کرده، بنابراین آمریکانسیب‌به‌دنیا بی‌تفاوت شده‌است.

نتیجه قابل پیش‌بینی این‌است که خاورمیانه نه‌تنها به دنبال نزدیک شدن به سایر قدرت‌های بزرگ‌است بلکه تلاش می‌کند تا مسائل را به‌دست خودش حل کند، چیزی که باعث شده منازعات مناطقی مانند یمن، لیبی و سوریه بسیار خونبارتر و بی‌ثبات‌کننده‌تر شوند. تأثیر سیاست خارجی آمریکا شاید خیره‌کننده نباشد اما این بدان معنا نیست که آسیب‌زایی چشمگیری هم ندارد. گستره تشکیلات سیاسی آمریکا خروجی‌خاورمیانه‌جذابیت بسیاری یافته، گرچه آمریکایی‌هایی‌دانند این، در عمل چگونه خواهد بود. منطقه شاید احساس کند که از آمریکا دور شده‌اما آمریکا هنوز در منطقه منافع می‌داند. دسترسی به این منافع دشوارتر خواهد شد. اگر شرکای آمریکا، هرچند به اشتباه بپردازند که واشنگتن به شریکی غیرقابل اعتماد، بی‌کفایت و دیوانه‌محض تبدیل شده‌است.

فازنیالیسی

آمریکا شهروندانش را از ژاپن بازگرداند

با انتشار متن جلسه کمیته حزب کمونیست، انتقادها علیه رئیس جمهوری چین در مورد کرونا افزایش یافته‌است

gettyimages

مجتبی پارسا [روز گذشته، دو هواپیما از ژاپن به سمت آمریکا پرواز کردند.

هواپیماهایی حامل مسافران آمریکایی کشتی کوزو را می‌بند پرینسس، کشتی تفریحی کوزو به دلیل پیدا شدن موارد ابتلا به کرونا از سواحل ژاپن حرکت نکرد و روزهای زیادی با مسافران داخلش پهلو گرفته بود. جلال دولت ایالات متحده آمریکا با ارسال دو هواپیما، این افراد را به کشور بازگرداند. گاردین گزارش داده که این دو هواپیما در دو پایگاه نظامی در تگزاس و کالیفرنیا با فاصله دو ساعت و نیم فرود آمدند و مسافران به قرنطینه رفتند.

تارو کونو، وزیر دفاع ژاپن، بیشتر در توییتی نوشته بود که ارتش ژاپن به انتقال ۳۴۰ شهروند آمریکایی کمک کرده است. مسافرانی که در ۱۴ اتوبوس از بندر یوکوهاما به فرودگاه توکیو منتقل شدند تا در آنجا سوار هواپیمای آمریکایی شوند. گفته می‌شود حدود ۳۸ نفر از مسافران این کشتی تفریحی، شهروند آمریکا هستند. ایالات متحده آمریکا اعلام کرده به دلیل وجود خطر فوق‌العاده شدید این ویروس، شهروندانش را از کشتی خارج کرده است. این افراد با رسیدن به ایالات قرنطینه شدند و قرار است تا ۱۴ روز دیگر در همان شرایط بمانند. آنها پیش از این نیز حدود ۱۲ روز در کشتی در قرنطینه بودند. وزارت امور خارجه آمریکا به همراه وزارت بهداشت این کشور در بیانیه مشترکی اعلام کرد، ۱۴ نفر از افرادی که به خاک آمریکا منتقل شدند، ویروس کرونا داشتند اما به دلیل اعلام خاصی نشان نمی‌دادند، اجازه سوار شدن به هواپیما به آنها داده شد. با این حال، این افراد را از سایر مسافران هواپیما که سالم بودند، جدا کردند. دکتر اتونی فاسی، مدیر موسسه بیماری‌های عفونی در موسسات بهداشت ملی آمریکا به خبرنگار گاردین گفته یک فرد مبتلا که اعلام کمی‌را هم داشته باشد، می‌تواند این ویروس را به فردی دیگر منتقل کند.

استرالیا، کانادا، هنگ‌کنگ و ایتالیا به دنبال راه‌های مشابهی هستند که شهروندان‌شان را از این کشتی خارج کنند و به کشورشان بازگردانند. دولت‌های دیگر مثل کانادا و هنگ‌کنگ نیز به دنبال قرنطینه ۱۴ روزه دوم برای شهروندان‌شان در این کشتی هستند. ژاپن روز گذشته از تأیید ۹۹ مورد دیگر در کشتی دایموند پرنسس خبر داد. به این ترتیب آمار تمام افراد مبتلا به کرونا در این کشتی به ۴۵۴ نفر رسید. به‌طور کلی ژاپن ۳۹ مورد تأیید شده کرونا را در این میان یک نفر جان‌شان را از دست داده است. آمریکا تعداد مبتلایان را در کشورش ۱۵ مورد اعلام کرده است. تاکنون یکی از شهروندان آمریکایی در چین نیز جان خود را در اثر این بیماری از دست داده است. «شریل و «پاول مولسکی» زوج اهل سراکویوز در نیویورک از این کشتی خارج شدند و به آمریکا بازگشتند. خانم مولسکی می‌گوید تعداد روزافزون بیماران در این کشتی باعث شد تا چندین تصمیمی گرفته شود.

سرنوشت برجام چه خواهد شد؟

اتحادیه به هیچ‌وجه تمایل ندارد برجام به‌کل نابود شود

یاسمن طاهریان [اتحادیه اروپا با انتشار

بیانیه‌ای در وب‌سایت خود اعلام کرد جوسپ بورل که برای شرکت در کنفرانس امنیتی مونیخ به آلمان سفر کرده بود با وزیران امور خارجه چین و روسیه دیدار کرد و آنان درباره برجام گفت‌وگو کردند. طبق این بیانیه، بورل ضمن دیدار با وانگ یی و سرگئی لاوروف، وزیران خارجه چین و روسیه فرصت پیدا کرد تا درباره گام‌های بعدی درباره توافق هسته‌ای ایران با برجام صحبت کند. در این بیانیه آمده: «بورل به هم‌تایان خود اطمینان داد که به عنوان هماهنگ‌کننده به حرف تمامی طرفین برجام گوش دهد و به همکاری خود با آنها به منظور زنده نگه داشتن آن ادامه دهد.»

مستول سیاست خارجی اتحادیه اروپا پیش از این در جریان آخرین روز کنفرانس امنیتی مونیخ اعلام کرده بود: «برنامه جامع اقدام مشترک تنها محدود به تعهدات هسته‌ای ایران در قبال سایر طرف‌ها نیست و دیگر کشورهای امضاننده این توافق نیز تعهدات اقتصادی در قبال ایران

داشته‌اند.» بورل همچنین با بیان اینکه اروپایی‌ها دریاضی تعهدات خود موفق نبوده‌اند، گفت: «باید طبق قول کنیم که دریاضی تعهدات برجامی خود موفق نبوده‌ایم.» بورل با اشاره به عملکرد یک‌جانبه آمریکا در خروج از برجام گفت که او وظیفه ندارد آمریکا را با هیچ‌یک از طرفین مقابله کند.

از طرف دیگر، رئیس‌جمهوری ایران نیز در چهاردهمین نشست خبری خود با خبرنگاران داخلی و خارجی در پاسخ به احتمال به خطر افتادن برجام که میراث این دولت است و فعال شدن مکانیسم ماشه به وسیله تروئیکای اروپایی تأکید کرد در حالی که ایران همچنان به آژانس پایبند است اما بعد از خروج آمریکا از برجام تعهدات خود را در پنج مرحله کاهش داده است. حسن روحانی با تأکید بر اینکه مکانیسم ماشه فعلاً در هفته‌ها و ماه‌های آینده در کار نخواهد بود، گفت: «من به آقای بورل همچنان توضیح دادم که استفاده از ماده ۳۶ به نفع هیچ‌کدام از طرفین نیست. آنها هم به خوبی می‌دانند پایان قصه چه خواهد شد و من هم در یک

او به شبکه تلویزیونی ان‌اچ‌کی در ژاپن گفت: «فقط کمی ناامیدکننده است که ما باید دوباره به قرنطینه برویم و احتمالاً به اندازه اتاق‌مان در کشتی دایموند پرینسس راحت نخواهیم بود.» او همچنین وقتی سوار هواپیما شد، برای آسوشیتد پریس ویدیویی از خود و همسرش را فرستاد. او در این ویدیو گفت: «خب، ما دیگر خسته شده‌ایم، اما در هر حال الان در هواپیما هستیم و این احساس خوبی دارد. از طرفی از پوشیدن این ماسک‌ها هم اعصاب‌مان خرد شده است.» برخی دیگر از آمریکایی‌ها اما از اینکه قرار است در کشتی خودشان به قرنطینه بروند و چکاپ بشوند، خوشحال بودند. آنها اما یک نگرانی داشتند: اینکه با سایر افرادی در هواپیما قرار بگیرند که مبتلا به کرونا هستند. آن‌ها هم در یک پرواز طولانی که ممکن است افراد سالم هم از بیماران، این ویروس را بگیرند متیو اسمیت یکی از مسافران آمریکایی این هواپیما بود. او در توییتی نوشت: مسافری را دیده که بدون ماسک و از فاصله نزدیک با مسافر دیگری حرف می‌زد. او در توییتش نوشت: «اگر افراد دیگری در این هواپیما مبتلا به کرونا شدند، بدانید دلایلش چیست، بعد شما از من می‌خواهید که با او در یک اتوبوس سوار شوم؟»

آقای رئیس‌جمهوری چه زمانی با خبر شد؟

سی‌ان‌ان در گزارشی با این تیتتر که «آی‌اشی جینینگ، رئیس‌جمهوری چین زودتر از همه با خبر بوده؟» می‌نویسد، مقامات ایالت هوبی جایی که ویروس از آنجا پخش شد و به سراسر چین رسید، به دلیل کم‌کاری و نبود مدیریت شرایط حتی سرویس‌گذاشتن بر روی موضوع شیوع کرونا مقصر شناخته شدند. اما شدت و سرعت انتشارش این ویروس یک چیز را نشان می‌دهد و آن این است که خیلی دیر عکس‌العمل‌ها آغاز شد. در این گزارش آمده، رئیس‌جمهوری چین بیست‌هفت روز پیش از اعلام این موضوع در مورد این ویروس حرف زد و دستور «اقدامات فوری» را به منظور کنترل بیماری داد. سپس یک هفته بعد، سازمان جهانی بهداشت از چین به دلیل اقدامات جدی و شفافیت عمل قدر دانی کرد. با این حال، متن جلسه داخلی حزب کمونیست روایت را تغییر می‌دهد و نشان می‌دهد که شی، خیلی زودتر در تاریخ هفتم ژانویه از موضوع با خبر بوده است. یعنی تقریباً دو هفته زودتر از اعلام عمومی در مورد ویروس.

حالا بایلدن شدن صدای منتقدان داخلی و خارجی در مورد نبود کنترل مناسب این ویروس، سوالاتی جدی در این باره ایجاد شده است. اینکه آی‌اشی پس از آگاه شدن، این بحران را نادیده می‌گیرد تا زمانی که مجبور شود در مورد آن صحبت کند؟ یا راه‌حمت این بحران آگاه بوده و تلاش داشته اقداماتی انجام دهد؟ یک باید یکی از این دو پاسخ را انتخاب کند. □

تارو کونو، وزیر دفاع ژاپن، بیشتر در توییتی نوشته بود که ارتش ژاپن به انتقال ۳۴۰ شهروند آمریکایی کمک کرده است. مسافرانی که در ۱۴ اتوبوس از بندر یوکوهاما به فرودگاه توکیو منتقل شدند تا در آنجا سوار هواپیمای آمریکایی شوند. گفته می‌شود حدود ۳۸ نفر از مسافران این کشتی تفریحی، شهروند آمریکا هستند. ایالات متحده آمریکا اعلام کرده به دلیل وجود خطر فوق‌العاده شدید این ویروس، شهروندان‌شان را از کشتی خارج کرده است.

اخبار روز

طالبان: توافقنامه صلح با آمریکا تا چند روز دیگر امضای می‌شود

گروه طالبان اعلام کرده که مذاکرات این گروه با آمریکا به پایان رسیده و سند توافقنامه صلح و ضامین آن نهایی و به زودی امضا خواهد شد. سهیل شاهین، سخنگوی دفتر سیاسی طالبان در قطر روز دوشنبه به بی‌بی‌سی گفت توافقنامه صلح با آمریکا تا پایان ماه فوریه امضا خواهد شد.

شاهین گفت هر دو طرف قرار است اعلامیه‌های جداگانه‌ای را منتشر کنند که در آن تاریخ امضای توافقنامه نیز تعیین شده است. با امضای این سند، زمینه مذاکرات بین‌الافغانی فراهم می‌شود و آمریکا خروج نیروهایش را از افغانستان آغاز می‌کند. مذاکرات میان آمریکا و گروه طالبان برای دستیابی به توافق صلح بیش از یک سال طول کشیده است. پیش از این مقامات ارشد آمریکایی از امضای احتمالی توافقنامه صلح با طالبان در آینده نزدیک خبر داده بودند.

دو روز قبل ارگ ریاست‌جمهوری افغانستان به نقل از مایک پمپئو، وزیر خارجه و مارک اسپر، وزیر دفاع آمریکا اعلام کرده بود که توافق با طالبان احتمالاً هفته‌های آینده نهایی خواهد شد. این دو مقام ارشد آمریکایی گفته بودند که هیچ‌یک از بندهای توافقنامه آمریکا و طالبان بدون شرط نیست و طالبان حاضر شده‌اند که از جنگ و خشونت دست بردارند و جامعه‌کثرت‌گرا را بپذیرند.

چند روز قبل، مارک اسپر، وزیر دفاع آمریکا گفته بود که به زودی توافقنامه هفت روزه کاهش خشونت در افغانستان و طالبان در افغانستان اجرا خواهد شد و بلافاصله سربازان آمریکایی این کشور را ترک خواهند کرد. اسپر گفت: «رسیدن به یک توافق سیاسی بهترین راه‌حل برای افغانستان است و پیشرفت‌هایی در این زمینه هم حاصل شده که به زودی اعلام خواهیم کرد.» ساعاتی بعد از اسپر، مایک پمپئو، وزیر خارجه آمریکا گفت در روزهای اخیر در مذاکرات صلح با طالبان «پیشرفت خیلی مهمی» به دست آمده است. در همین حال ریاست‌جمهوری افغانستان که در این مدت با طرح کاهش خشونت به شدت مخالفت می‌کرد، در روزهای اخیر ابراز امیدواری کرده که این کاهش به صلح پایدار منجر شود.

تاکنون ۱۱ نشست میان دیپلمات‌های آمریکا و نمایندگان طالبان صورت گرفته است. نشست در دوحه پایتخت قطر و یک نشست در شهر ابوظبی امارات متحده عربی، نخستین نشست دوازدهم اکتبر سال ۲۰۱۸ در شهر دوحه قطر برگزار شد. نشست دوم شانزدهم نوامبر سال ۲۰۱۸ با ریگربه میزبانی قطر در شهر دوحه قطر برگزار شد. نشست سوم هفدهم دسامبر سال ۲۰۱۸ در شهر ابوظبی امارات متحده عربی بود. این نشست برای سه روز ادامه داشت و طالبان به هیأت افغانستانی اجازه شرکت در نشست را دادند. نوزدهم ژانویه سال ۲۰۱۹ دور چهارم گفت‌وگوها با ریگربه در شهر دوحه قطر برگزار شد. بیست و پنج فوریه سال ۲۰۱۹ در پنجم در دوحه قطر برگزار شد و در این نشست، زلمی خلیلزاد، نماینده ویژه وزارت خارجه آمریکا برای صلح افغانستان، نخستین بار با ملا عبدالغنی برادر معاون رهبر طالبان در دوحه قطر دیدار کرد. این دور گفت‌وگو برای ۱۶ روز ادامه یافت. دور ششم گفت‌وگوهای آمریکا طالبان پس از روز پنجشنبه نوزدهم اردیبهشت پایان یافت. دو طرف اعلام کردند که این نشست با پیشرفت‌هایی همراه بوده است. □

انصارالله مذاکرات مستقیم با ریاض را تأیید کرد

هم‌زمان با اذعان عربستان به وجود مذاکرات محرمانه با انصارالله درباره دستیابی به صلح میان دو طرف، انصارالله نیز بر وجود این مذاکرات تأکید کرد. محمد البختی، عضو دفتر سیاسی انصارالله یمن در گفت‌وگو با شبکه خبری الجزیره گفت: «مذاکرات غیرعلنی میان این جنبش و عربستان به صورت مستقیم در حال انجام است اما هنوز با ژاناب مشتی نباشد داشته است. با وجودی که عربستان در گذشته وجود مذاکرات میان دو طرف را با هدف دستیابی به صلح کذب می‌کرد، اما اخیراً اذعان کرده که مذاکرات محرمانه میان انصارالله و ریاض در حال انجام است.» وزیر خارجه عربستان در سخنرانی خود در نشست امنیتی مونیخ اعلام کرد، درگیری‌های اخیر در یمن هنوز به مذاکرات صلح که از طریق کانال‌های سری با انصارالله در جریان است، آسیبی نرسانده است. سپتامبر ۲۰۱۹ انصارالله از برقراری آتش‌بس یک‌جانبه خبر داد و به موجب آن حمله موشکی و پهپادی را به خاک عربستان متوقف کرد. □

